

अनुक्रमणिका

रकाना

१. ग्रंथलब्धी
२. ग्रंथकारवर्णन
३. ग्रंथरचनाकाल
४. ग्रंथप्रामाण्य
५. ग्रंथविभाग
६. ग्रंथकाराचे शहाजीराजदर्शन
७. राजसभावर्णन
८. राजरीतिवर्णन
९. युवराजदर्शन
१०. कोयाजीराजदर्शन
११. भोसल्यांचे अनेकभाषाकोविदत्व
१२. शिवाजीचे साक्षरत्व
१३. शिवाजीजिजाईवर्णन
१४. शहाजीच्या दरबारातील पस्तीस मुत्सदी
१५. आगंतुक पस्तीस कवी
१६. शहाजीची दिनचर्या
१७. शहाजीचे खरे नाव सिंह
१८. शहाजीचे कुल व वंश
१९. बाबाजी व मालोजी भोसले
२०. शहाजी शक १५४३ त निजामशाही मनसबदार बनतो
२१. तत्कालीन हिंदूसमाजवर्णन
२२. तत्कालीन मुसलमानसमाजवर्णन
२३. भोवतालची राजकीय परिस्थिती
२४. निजामशाहीतील अंतस्थ राजकीय परिस्थिती
२५. शक १५४२ त बऱ्हाणपूरच्या स्वारीत शहाजीचा पराक्रम. भोसल्यांचे व यादवांचे वैर व युद्ध. शक १५४५ त लुकजी जाधव आदिलशहास मिळतो. शक १५४६ ला कार्तिकात भातवडीच्या घनघोर संग्रामात शहाजी आदिलशहाच्या माडे करितो शहाजी व मलिकंबर यांच्यांत तेढ पडते.
२६. शक १४४६ च्या पौषापासून १५४७ च्या वैशाखापर्यंत नवरसपूरची

लढाई मारून शहाजी व मलिकंबर सोलापूर घेतात. शक १५४७ ते शहाजी विमनस्क होऊन आदिलशाहीत जातो,

२७. व शहाजहान आपल्या बापाविरुद्ध बंड करून निजामशहाच्या आश्रयास येतो. लुकजी जाधव पुन्हा निजामशहास मिळतो. शहाजी जुन्नर प्रांत घेतो.
२८. शक १५४८ वैशाख मलिकंबराचा मृत्यू. लुकजी शहाजीस शक १५४९ च्या चैत्रात जुन्नर प्रांतांतून हाकून देतो. १५४९ च्या वैशाखात शिवाजीचा शिवनेरीस जन्म.
२९. शक १५४९ च्या पौषात कंदरीकजोरीच्या खडाजंगी युद्धात शहाजी निजामशाही फत्तेखानाचा पुरा मोड करतो. शक १५५० त निजामशहा फत्तेखानास वजिरीवरून दूर करतो.
३०. खान जहान लोदी शहाजहाना विरुद्ध बंड करून शहाजीचा आश्रय शक १५०० त करतो. शक १५५१ च्या श्रावणी पौर्णिमेस बुऱ्हाण निजामशहा लुकजी जाधवाचा खून करवितो. शहाजी पुणे व संगमनेर प्रांत काबीज करून तेथे स्वतंत्र राजाप्रमाणे नांदू लागून स्वतंत्र स्वराज्यस्थापनेचा पहिला प्रयत्न करतो. शहाजहान व आदिलशहा शहाजी विरुद्ध कट करतात. शहाजी लोदीला हाकून देऊन नावाचा पातशाही बनसबदार बनतो.
३१. शक १५५२ त महाराष्ट्रात भयंकर दुष्काळ, तकरीबरखानाची वजिरी काढून निजामशहा पुन्हा फत्तेखानास वजीर करतो व साबाजीला ठार मारतो. शक १५५३ च्या चैत्र वैशाखात फत्तेखान मूर्तिजा बुऱ्हाणशहाचा प्राण घेतो व हुसेनशहास गादीवर बसवितो.
३२. शहाजहान विजापुरावर स्वारी करतो. शहाजी पातशाही मनसबेला लाथ मारून आदिलशहास मिळतो व विजापूरानजीक रंगाऱ्याच्या हौदावर मोगली सरदार असदखान याचा पराभव शक १५५३ च्या अखेरीस करतो. मोंगल दौलताबादेपर्यंत मागे सरतो.
३३. शहाजी व आदिलशहा दौलताबादेवर शक १५५४ त चालून जातात. १५५४ च्या फाल्गुनात दौलताबाद मोगलांच्या कबज्यांत जाते. १५५४ च्या आषाढात फत्तेखान हुसेन निजामशहास मोगलांच्या स्वाधीन करतो व स्वतः पातशाही आश्रित बनतो.
३४. १५५५ च्या श्रावणात एका निजामशाही राजन्यकाला गादीवर बसवून

- शहाजी निजामशाही पुढे पूर्ववत् चालवितो.
३५. १५५५ च्या फाल्गुनात शहाजी मोहबत शहाशुजा यांची दाणादाण परांड्यास उडवितो. १५५५ च्या श्रावणापासून १५५५ च्या माघपर्यंत ३२ महिने शहाजी प्रच्छन्न स्वराज्य जुनरास करतो.
३६. १५५७ च्या माघात शहाजहान चाल करून येतो.
३७. शक १५५८ च्या वैशाखात आदिलशहा फुटून मोगलांस मिळतो. १५५८ च्या श्रावणापासून कार्तिकापर्यंत माहुलीचा वेढा. कार्तिकांत किल्ला काली करून देऊन, शहाजी ससैन्य पुणे प्रांतात आपल्या जहागिरीत जातो व त्याच्या प्रच्छन्न स्वराज्याचा अंत होतो.
३८. शक १५५९ त शहाजी आदिलशाही मनसबदार बनतो.
३९. पुणे प्रांती शिवाजी व जिजाबाई यांची स्थापना.
४०. १५५९ त शहाजी कर्नाटकांत जातो व १५६० त रायगिरीच्या वीरभद्राकडून खंडणी घेतो. १५६१ त शहाजी बसवापट्टण काबीज करतो. १५६२ त शहाजी कनकगिरिकरांचे बंड मोडतो. १५६२ च्या वैशाखशुद्ध पंचमीस शिवाजीचे सईबाईशी लग्न पुण्यास परस्पर होते. त्याचवर्षी शिवाजीचे दुसरे लग्न पुतळाबाईशी विजापुरास थाटाने होते. १५६३, १५६४, १५६५, १५६६, व १५६७ ह्या पाच सालात शहाजी लखमेश्वर, बंकापूर, हरिहर, तालीखेडा, शिरे व मंगळूर हे प्रांत घेतो आणि विधुपूर, श्रीरंगपट्टण, कोंगदेश, कावेरीपट्टण, तंजापूर, चंदी, मधुरा, वालीगंडापूर, अरिकाल, विद्यानगर, इंस्कूट, इत्यादी ठिकाणचे पाळेगार जिंकून कर्नाटकांत स्वस्थता उत्पन्न करतो. १५६८ त मुस्तफाखानाची नेमणूक कर्नाटकावर होते. येल्लूरची लढाई होऊन बेदनूरकरावरील मोहीम १५६९ त संपते.
४१. शक १५७० त शहाजी स्वतंत्रपणे वागतो असा मुस्तफाखान आदिलशहाला स्पष्ट रिपोर्ट करतो. १५७० च्या श्रावणात शहाजीस मुस्तफाला बाजी घोरपड्याकरवी गिरफ्तार करतो.
४२. संभाजी बंगळूरस व शिवाजी पुणे प्रांतात धुमाकूळ मांडतात. १५७० च्या मार्गशीर्षात मुस्तफाखान मरतो. शहाजी बंधमुक्त होतो. कर्नाटकात व पुणे प्रांतात शांतता होते (१५७१). १५७१ च्या हिवाळ्यात शहाजी चित्रकलच्या भरभ्याला गती देतो.

४३. १५७१ पासून १५७४ पर्यंत शहाजी विजापुरास राहतो. १५७५
४४. त शहाजी मीर जुमल्याला नेस्तनावूद करतो.
४५. १५७५ कार्तिक, पेनकोंड्याची स्वारी. १५७६ त गोवा, तेलीचेरी वगैरे फिरंग्याच्या प्रांतावर स्वारी. १५७७ त संभाजी कनकगिरीस अफजलखानाच्या हस्ते मरण पावतो. १५७८ त महमद आदिलशहा मरतो. अल्ली आदिलशाही मसनदीवर बसतो.
४६. १५७९ त औरंगझेब बेदर व कल्याणी घेतो. शिवाजी जुन्नर व अहमदनगर लुटतो. शहाजी कर्नाटकात बहुतेक स्वतंत्र राज्य करू लागतो.
४७. १५८० श्रीशैलमल्लिकार्जुनप्रांती एकोजीराजाची स्वारी. १५८१, १५८२, १५८३ शहाजी स्वस्थपणे बंगळूर प्रांताची व्यवस्था करण्यात घालवितो. शिवाजी व अल्ली आदिलशहा ह्यांच्यामध्ये शहाजी तह घडवून आणितो. शहाजी व शिवाजी ह्यांची जेजुरीस भेट होते.
४८. शहाजीची बिदनूरावर स्वारी (१५८४) १५८५ त बसवापट्टणप्रांती स्वारीत असता शहाजी घोड्यावरून पडून अपघाताने दिवंगत होतो.
४९. स्वतंत्र स्वराज्य, प्रच्छन्न स्वराज्य, मांडलिकी स्वराज्य व निर्भेळ स्वतंत्र स्वराज्य स्थापिण्याचे शहाजीचे धोरण.
५०. शहाजीचा पक्ष, फौज व हत्यार
५१. शहाजीचा निर्धार व दम
५२. महाराष्ट्रातील शास्त्रसिद्धशास्त्रनिर्माणाभाव
५३. शहाजीची परमनोधारणशक्ती
५४. रामदासाचे कार्य
५५. शहाजीची धरसोडीची वागणूक व तज्जन्य सार्वत्रिक संशय
५६. शहाजी हिंदुसंस्कृतीचा वाली
५७. इस्लामचा पडितकाळ
५८. शिवाजी व जदुनाथ
५९. शहाजीचे व्यावहारिक धोरण
६०. शक शब्दाचा अर्थ
६१. शहाजीकालीन सर्वसामान्य मराठ्यांत स्वराज्यकर्तृत्वबुद्धी जागृत झाली नव्हती.

६२. शहाजीकालीन मराठा संस्थानिकांचे शैथिल्य.
६३. शहाजीकाली मराठ्यांचे अधमत्व. मराठे कोण आहेत?
६४. मराठ्यांच्या इतिहासाला पाणिनिकालानंतर प्रारंभ
६५. पाणिनिकालीन ब्राह्मण
६६. पाणिनिकालीन क्षत्रिय
६७. पाणिनिकालीन वैश्य
६८. पाणिनिकालीन शूद्र
६९. पाणिनिकालीन स्त्री
७०. पाणिनि संकरजातींचा उल्लेख करित नाही.
७१. पाणिनि प्राकृत भाषांचा उल्लेख करित नाही.
७२. पाणिनि व कात्यायनपतंजलि ह्यांच्या दरम्यानच्या काळातील स्त्रिया,
७३. शूद्र, क्षत्रिय, वैश्य व असूयक ह्यांशी त्रैवर्णिकांचे तिरस्काराचे वर्तन
७४. } ह्या तिरस्कारवृत्तीचे कारण
७५. } एकवर्ण्य, द्वैवर्ण्य, त्रैवर्ण्य व चातुर्वर्ण्य ह्यांची क्रमवार उत्पत्ति
७६. उत्तरकुरुंत चातुर्वर्ण्याची उत्पत्ति. पुरुषसूक्ताचा वाच्यार्थ. विराट् व
७७. वैराज्य म्हणजे काय?
७८. चातुर्वर्ण्यपद्धतीचा यशस्वीपणा. शूद्राला समाजात कायदेशीर नियत स्थान.
७९. त्रैवर्णिकाचा शूद्रस्त्रियांशी कायदेशीर शरीरसंबंध पितृसावर्ण्य.
- त्रैवर्णिकांत शुक्ल व कृष्ण वर्णांची माणसे दिसू लागली.
८०. तज्जन्य भयंकर बौद्ध समाजक्रांती. त्रैवर्णिक स्त्रियांचा अपकर्ष.
८१. मातृसावर्ण्याचा कायदा. जातिसंस्थेचा उदय.
८२. चातुर्वर्णिकांचा व जातिसंस्थेचा बौद्धजैनाशी शकपूर्व सहाशे पासून
- शकोत्तर चारशेपर्यंत एक हजार वर्षे झगडा.
८३. ह्या एक हजार वर्षातील ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य, शूद्र, स्त्रिया व संकरजाती
- ह्यांची हालहवाल.
८४. बौद्धक्रांतीला कंटाळून महाराष्ट्रिकादि आयुधजीवि संघ दक्षिणारण्यात
- वसाहती करण्यास निघाले.
८५. महाराष्ट्रिक लोक कोण व कोठचे ?
८६. राष्ट्रिक लोक महाराष्ट्रिकांहून निराळे

८७. } वैराष्ट्रिक लोक. त्रिमहाराष्ट्र
८८. }
८९. राष्ट्रिक, वैराष्ट्रिक व महाराष्ट्रिक उत्तरेकडून आले ह्या विधानाला भाषेचा पुरावा.
९०. ह्या विधानाला वेदशाखांचा पुरावा. महाराष्ट्रदेश मुख्यतः यजुर्वेदांचा याज्ञवल्क्यस्मृत्यनुसारी आहे.
९१. भोज, पेटेनिक, सतियपुत, केरलपुत, पांड्य व चोल
९२. गाणिक्य व गणराज्यसंस्था. महाराष्ट्रिकांची सामाजिक, राजकीय व भाषिक स्थिती.
९३. महाराष्ट्रिकांहून आंध्रभृत्य निराळे.
९४. महाराष्ट्रिकांवर चालुक्य, राष्ट्रकूट, चालुक्य व यादव ह्या उत्तरदेशीय उच्चक्षत्रियांचे साम्राज्य
९५. महाराष्ट्रिकांचे मुख्य काम वसाहती करणे व उत्तरदेशीय अल्पसंख्यांक उच्च क्षत्रियांचे काम त्यांच्यावर साम्राज्य करणे.
९६. महाराष्ट्रिकांचे अधमसंस्कृतित्व
९७. नाग व महाराष्ट्रिक यांच्या मिश्रणापासून मराठे झाले.
९८. मराठ्यांच्या नागमहाराष्ट्रिकोत्पन्नत्वाला भाषिक प्रमाण.
९९. महाराष्ट्रक्षत्रिय म्हणजे कोण ?
१००. मराठ्यांची महाराष्ट्रात व्याप्ति
१०१. नाग क्षत्रिय, नाग शूद्र व नाग अतिशूद्र
१०२. यजुर्वेदी ब्राह्मण
१०३. मराठ्यांची सुधारणा उत्तरदेशीय क्षत्रिय व ब्राह्मण करतात.
१०४. मुसलमानांचा महाराष्ट्रावर व मन्हाठ्यांवर अंमल, उत्तरदेशीय भोज क्षत्रिय जो शहाजी तो मुसलमानांच्या मगरमिठीतून मराठ्यांना सोडवितो.
१०५. महाराष्ट्र क्षत्रिय व मराठे यांचे एकीकरण
१०६. स्मरणी.
पृष्ठे २०३ - २७९ राधामाधवविलासचंपू

